

دعای وداع ماه رمضان صحیفه سجادیه امام سجاد (ع)

اللَّهُمَّ يَا مَنْ لَا يَرْعَبُ فِي الْجَزَاءِ وَيَا مَنْ لَا يَنْدُمُ عَلَى الْعَطَاءِ

ای خداوندی که در برابر نعمتهایی که بندگان را ارزانی می داری به پاداشت رغبتی نیست. ای خداوندی که از بخشیدن پشیمان نمی شوی.

و يَا مَنْ لَا يُكَافِي عَبْدَهُ عَلَى السَّوَاءِ

ای خداوندی که پاداش عمل بنده را نه برابر عمل، بلکه بیش از آن می دهی.

مِنَّتِكَ ابْتِدَاءً وَ عَفْوِكَ تَفْضُلًا وَ عِقَابِكَ عَدْلًا وَ قَضَاؤِكَ خَيْرَةً

نعمتت بی هیچ سابقه است و عفو تو بر مقتضای فضل و احسان توست و عقوبتت بر آیین عدالت است و هر چه تقدیر کنی خیر ما در آن است.

إِنْ أَعْطَيْتَ لَمْ تَشْبَعْ عَطَاكَ بِمَنْ وَ إِنْ مَنَعْتَ لَمْ يَكُنْ مَنَعَكَ تَعْدِيًا

اگر عطا کنی، عطای خویش به منت نیامیزی و اگر منع کنی، منع کردنت نه از روی ستم باشد.

تَشْكُرُ مَنْ شَكَرَكَ وَ أَنْتَ أَلْهَمْتَهُ شُكْرَكَ

پاداش نیک دهی کسی را که سپاست گوید، با آنکه تو خود او را سپاس گفتن الهام کرده ای.

وَ تَكْفِي مَنْ حَمَدَكَ وَ أَنْتَ عَلَّمْتَهُ حَمْدَكَ

جزای خیر دهی کسی را که تو را بستاید، با آنکه تو خود او را ستایشگری آموخته ای.

تَسْتُرُ عَلَى مَنْ لَوْ سِنْتَ فَضَحْتَهُ وَ تَجُودُ عَلَى مَنْ لَوْ سِنْتَ مَنَعْتَهُ

عیب کسی را می پوشی که اگر می خواستی، رسوایش می ساختی. به کسی عطا می کنی که اگر می خواستی، عطا از او باز می گرفتی.

وَ كِلَاهُمَا أَهْلٌ مِنْكَ لِلْفَضِيحَةِ وَ الْمَنْعِ غَيْرَ أَنَّكَ بَنَيْتَ أَعْمَالَكَ عَلَى التَّفْضُلِ

و آن دو یکی در خور آن بود که رسوایش کنی و یکی سزای آن بود که عطای خویش از او بازگیری. ولی تو ای خداوند، کار خود بر تفضل بنا نهاده ای

وَ أَجْرِيْتُ قُدْرَتِكَ عَلَى التَّجَاوُزِ وَ تَلَقَّيْتُ مِنْ عَصَاكَ بِالْحِلْمِ وَ أَمَهَلْتِ مَنْ قَصَدَ لِنَفْسِهِ بِالظُّلْمِ

و قدرت خود را بر گذشت از گناهان جاری داشته ای. با آنان که تو را عصیان کنند، با بردباری رویاروی شوی و آنان را که آهنگ ستم بر خود کنند، مهلت دهی.

تَسْتَنْظِرُهُمْ بِأَنَاتِكَ إِلَى الْإِتَابَةِ وَ تَتْرُكُ مُعَاجَلَتَهُمْ إِلَى التَّوْبَةِ

آری ای پروردگار من، مهلتشان دهی و با آنان مدارا کنی، باشد که به سوی تو باز گردند، و چاره کارشان به توبه سپاری،

لِكَيْلًا يَهْلِكَ عَلَيْكَ هَالِكُهُمْ وَ لَا يَشْقَى بِنِعْمَتِكَ شَقِيئُهُمْ إِلَّا عَنْ طَوْلِ الْإِعْذَارِ إِلَيْهِ وَ بَعْدَ تَرَادُفِ الْحُجَّةِ عَلَيْهِ

تا آن که باید هلاک شود به خلاف رضای تو در مهلکه نیفتد و آن که از نعمت تو مست غرور شده و طریق شقاوت در پیش گرفته بدبخت نگردد، مگر آنکه که دیگرش عذر نماند و حجت بر او تمام شود.

كِرْمًا مِنْ عَفْوِكَ يَا كَرِيمٌ وَ عَانِدَةً مِنْ عَطْفِكَ يَا حَلِيمٌ

همه این‌ها از روی کرم و عفو توست ای خدای بخشنده و سودی است که از عطوفت تو حاصل گردد، ای خدای بردبار.

أَنْتَ الَّذِي فَتَحْتَ لِعِبَادِكَ بَابًا إِلَى عَفْوِكَ وَ سَمَّيْتَهُ التَّوْبَةَ

ای خداوند، تویی که در عفو به روی بندگانت گشوده ای و آن را توبه نامیده ای.

وَ جَعَلْتَ عَلَى ذَلِكَ الْبَابِ دَلِيلًا مِنْ وَحْيِكَ لِنَلَّا يَصِلُوا عَنْهُ فَقُلْتَ - تَبَارَكَ اسْمُكَ

و برای رسیدن به این در، آیتی را که بر پیامبرت وحی کرده ای راهنما ساخته ای، تا کسی آن در گم نکند، که تو ای خداوندی که بزرگ و متعالی است نام تو، خود گفته ای:

تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ يُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

«به درگاه خدا توبه کنید، توبه ای از روی اخلاص باشد که پروردگارتان، گناهانتان را محو کند و شما را به بهشتهایی داخل کند که در آن نهرها جاری است.

يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ بَأْيَمَانِهِمْ يَقُولُونَ

در آن روز، خدا پیامبر و کسانی را که به او ایمان آورده اند فرو نگذارد، و نورشان پیشاپیش و در سمت راستشان در حرکت باشد. می گویند:

(رَبَّنَا أَنْتُمْ لَنَا نُورٌ وَ اغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ)

«ای پروردگار ما، نور ما را برای ما به کمال رسان و ما را ببامرز، که تو بر هر کاری توانایی.»

فَمَا عَذْرٌ مَنْ أَغْفَلَ دُخُولَ ذَلِكَ الْمَنْزِلِ بَعْدَ فَتْحِ الْبَابِ وَ إِقَامَةِ الدَّلِيلِ

پس کسی که از دخول به چنین سرایی - سرای توبه - پس از گشودن در و بر گماشتن راهنما غفلت ورزد، چه عذر تواند آورد؟

وَ أَنْتَ الَّذِي زِدْتِ فِي السَّوْمِ عَلَىٰ نَفْسِكَ لِعِبَادِكَ تُرِيدُ رِبْحَهُمْ فِي مُتَاجَرَتِهِمْ لَكَ

ای خدای من، تو کسی هستی که در معامله با بندگان خود، همواره به سود آنان در بها می افزایی

وَ فَوَزَّهُمْ بِالْوَفَادَةِ عَلَيْكَ وَ الزِّيَادَةِ مِنْكَ فَقُلْتَ - تَبَارَكَ اسْمُكَ وَ تَعَالَيْتِ

و می خواهی که در معامله با تو سود برند و به افزون دهی و نزول بر آستان تو کامیاب شوند، که تو خود گفته ای - بزرگ و متعالی است نام تو و بلند است مرتبت تو

(مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا)

«هر کس کار نیکی انجام دهد، ده برابر به او پاداش داده شود و هر که کار بدی انجام دهد، تنها همانند آن کیفر ببیند.»

وَ قُلْتُ (مِثْلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمِثْلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ وَ اللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ)

و نیز تو خود گفته ای: «مثل آنان که مال خود را در راه خدا انفاق می کنند مثل دانه ای است که هفت خوشه بر آورد، و در هر خوشه ای صد دانه باشد، خدا پاداش هر که را که بخواد، چند برابر می کند.»

وَ قُلْتُ (مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً)

و نیز تو خود گفته ای: «کیست که به خدا قرض الحسنه دهد، تا خدا بر آن چند برابر بیفزاید؟»

وَ مَا أَنْزَلْنَا مِنْ نِظَائِرِهِنَّ فِي الْقُرْآنِ مِنْ تَضَاعِيفِ الْحَسَنَاتِ

و نظایر این آیات که در قرآن در باب مضاعف شدن حسنات نازل کرده ای.

وَ أَنْتَ الَّذِي دَلَلْتَهُمْ بِقَوْلِكَ مِنْ عَيْبِكَ وَ تَرَعَيْبِكَ الَّذِي فِيهِ حَظُّهُمْ عَلَى مَا لَوْ سَتَرْتَهُ عَنْهُمْ لَمْ تُدْرِكْهُ أَبْصَارُهُمْ

بار خدایا، تویی که به وسیله وحیی که از عالم غیب فرستادی و به ترغیب خویش، آدمیان را به چیزهایی راه نمودی که اگر پنهان می داشتی، از دیدگانشان پنهان می بود.

وَ لَمْ تَعِهِ أَسْمَاعُهُمْ وَ لَمْ تَلْحَقْهُ أَوْهَامُهُمْ فَقُلْتُ (أَذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَ اشْكُرُوا لِي وَ لَا تَكْفُرُونِ)

گوششان از شنیدن آواز آن ناتوان و اندیشه هایشان از تصور آن عاجز می آمد، که تو خود گفته ای: «مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم. مرا سپاس گویند و ناسپاسی من نکنید.»

وَ قُلْتُ (لَيْنِ شُكْرُكُمْ لِأَزِيدَنَّكُمْ وَ لَيْنِ كُفْرُكُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ)

و نیز گفته ای: «اگر مرا سپاس گویند، بر نعمت شما می افزایم و اگر کفران کنید بدانید که عذاب من سخت است.»

وَ قُلْتُ (أُدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ)

و گفته ای: «بخوانید مرا، تا شما را پاسخ گویم. آنهایی که از پرستش من سرکشی می کنند زودا که در عین خواری به جهنم در آیند.»

فَسَمَّيْتُ دُعَاكَ عِبَادَةً وَ تَرْكَهُ اسْتِكْبَارًا وَ تَوَعَّدْتُ عَلَى تَرْكِهِ دُخُولَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ

بار خدایا، دعای بندگان را به درگاه خود، عبادت خوانده ای و ترك آن را خودپسندی و سرکشی، و کسانی را که از آن سر بر تابند و عده جهنم و خواری آن داده ای.

فَذَكَّرُوكَ بِمَنِّكَ وَ شَكَرُوكَ بِفَضْلِكَ وَ دَعَاكَ بِأَمْرِكَ وَ تَصَدَّقُوا لَكَ طَلِبًا لِمَزِيدِكَ وَ فِيهَا كَانَتْ نَجَاتُهُمْ مِنْ غَضَبِكَ وَ فَوْزُهُمْ بِرِضَاكَ

از این روست که تو را به نعمت و بخشش یاد کردند و به فضل و احسانت سپاس گفتند و هم به فرمان تو، تو را به دعا خواندند، و در راه تو صدقه دادند تا به ثوابشان ببزایی، و در آن بود رهاییشان از خشم تو و کامیابیشان به خشنودی تو.

و لَوْ دَلَّ مَخْلُوقٌ مَخْلُوقًا مِنْ نَفْسِهِ عَلَى مِثْلِ الَّذِي دَلَّلْتَ عَلَيْهِ عِبَادَكَ مِنْكَ كَانَ مَوْصُوفًا بِالْإِحْسَانِ وَ مَنْعُوتًا بِالْإِمْتِنَانِ وَ مَحْمُودًا بِكُلِّ لِسَانٍ

بار خدایا، اگر یکی از آفریدگان تو، آفریده دیگر را چنان راهنمایی کرده بود که تو بندگانت را راهنمایی کرده ای، او را به صفت انعام و احسان متصف می ساختند و به هر زبان می ستودندش.

فَأَنَّكَ الْحَمْدُ مَا وَجَدَ فِي حَمْدِكَ مَذْهَبٌ وَ مَا بَقِيَ لِلْحَمْدِ لَفْظٌ تُحْمَدُ بِهِ وَ مَعْنَى يَنْصَرِفُ إِلَيْهِ

پس حمد و سپاس تو را، تا هر زمان که سپاست توان گفت و تا آنگاه که بر حمد تو لفظی باقی است و معنایی که در این طریق بهره ای از آن توان یافت.

يَا مَنْ تَحَمَّدَ إِلَى عِبَادِهِ بِالْإِحْسَانِ وَ الْفَضْلِ وَ عَمَّرَهُمْ بِالْمَنْ وَ الطَّوْلِ مَا أَفْشَى فِينَا نِعْمَتَكَ وَ أَسْبَغَ عَلَيْنَا مَنَّتَكَ وَ أَحْصَانَا بِبِرِّكَ

ای خداوندی که احسان و فضل خویش به بندگانت عطا کرده ای و آنان را در بخشش و عطا غرقه ساخته ای. آثار نعمت تو بر ما چه آشکار است و احسان تو در حق ما چه بسیار. و چه بسیار ما را به بر و نیکی خویش مخصوص گردانیده ای.

هَدَيْتَنَا لِدِينِكَ الَّذِي اصْطَفَيْتَ وَ مِلَّتِكَ الَّتِي ارْتَضَيْتَ وَ سَبِيلِكَ الَّذِي سَهَّلْتَ وَ بَصَّرْتَنَا الزُّلْفَةَ لَدَيْكَ وَ الْوُصُولَ إِلَى كَرَامَتِكَ

ما را به دین برگزیده خود، آیین پسندیده خود، شریعت سهل و آسان خود هدایت کردی و دیدگانمان را بینا ساختی که به تو تقرب جوئیم و به مقام کرامت تو واصل آئیم.

اللَّهُمَّ وَ أَنْتَ جَعَلْتَ مِنْ صَفَائِكَ تِلْكَ الْوُظَائِفِ وَ خَصَائِصِ تِلْكَ الْفُرُوضِ شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي اخْتَصَصْتَهُ مِنْ سَائِرِ الشُّهُورِ

بار خدایا، یکی از این برگزیده ترین وظایف و خاص ترین واجبات، ماه رمضان را قراردادی. ماهی که آن را از میان دیگر ماه ها ویژگی دیگری بخشیده ای

وَ تَخَيَّرْتَهُ مِنْ جَمِيعِ الْأَزْمِنَةِ وَ الدُّهُورِ وَ آثَرْتَهُ عَلَى كُلِّ أَوْقَاتِ السَّنَةِ بِمَا أَنْزَلْتَ فِيهِ مِنَ الْقُرْآنِ وَ النُّورِ وَ ضَاعَفْتَ فِيهِ مِنَ الْإِيمَانِ

و از بین همه زمانها و ایام، آن را انتخاب فرمودی و بر همه اوقات سال برتری اش نهاده ای، زیرا که در آن قرآن و نور نازل کرده ای و بر تکالیف مؤمنان چند برابر افزوده ای

وَ فَرَضْتَ فِيهِ مِنَ الصِّيَامِ وَ رَعَبْتَ فِيهِ مِنَ الْفِيَامِ وَ أَجَلَلْتَ فِيهِ مِنَ لَيْلَةِ الْقَدْرِ الَّتِي هِيَ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

و روزه را در آن واجب داشته ای و مردمان را به بر پای خاستن برای عبادت خود ترغیب کرده ای و شب قدر را که از هزار ماه بهتر است تجلیل فرموده ای.

ثُمَّ آثَرْتَنَا بِهِ عَلَى سَائِرِ الْأُمَمِ وَ اصْطَفَيْتَنَا بِفَضْلِهِ دُونَ أَهْلِ الْمَلَلِ فَصُمْنَا بِأَمْرِكَ نَهَارَهُ وَ قُنْنَا بِعَوْنِكَ لَيْلَهُ

و چون رمضان را به ما عطا کردی، ما را بر دیگر امتهای فضیلت نهادی و از میان پیروان دیگر کیشها برگزیدی. پس ما به فرمان تو روزش را روزه داشتیم و شبش را به نماز برخاستیم،

مُنْعَرِضِينَ بِصِيَامِهِ وَ قِيَامِهِ لِمَا عَرَّضْتَنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِكَ وَ تَسَبَّبْنَا إِلَيْهِ مِنْ مَثُوبَتِكَ

و با روزه داشتن و نماز خواندن در این ماه به رحمتی که ما را ارزانی داشته بودی روی نهادیم و آن را وسیله نیل به ثواب تو قرار دادیم.

وَ أَنْتَ الْمَلِيءُ بِمَا رُغِبَ فِيهِ إِلَيْكَ الْجَوَادُ بِمَا سُنِّتَ مِنْ فَضْلِكَ الْقَرِيبُ إِلَى مَنْ حَاوَلَ قُرْبِكَ

ویی که هر چه از تو خواهند توانی داشت و آنچه از فضل و احسان تو طلبند توانی داد و به خواستاران مقام قرب خود نزدیک هستی.

وَ قَدْ أَقَامَ فِينَا هَذَا الشَّهْرُ مَقَامَ حَمْدٍ وَ صَحْبِنَا صُحْبَةً مَبْرُورٍ

ای خداوند، ماه رمضان در میان ما بس ستوده زیست و ما را مصاحب و یاری نیکو بود

وَ أَرْبَحْنَا أَفْضَلَ أَرْبَاحِ الْعَالَمِينَ ثُمَّ قَدْ فَارَقْنَا عِنْدَ تَمَامِ وَقْتِهِ وَ انْقِطَاعِ مُدَّتِهِ وَ وِفَاءِ عَدَدِهِ

و گرانبهارترین سودهای مردم جهان را به ما ارزانی داشت. اما چون زمانش به سر رسید و مدتش و شمار روزهایش پایان گرفت، آهنگ رحیل کرد.

فَنَحْنُ مُودِعُوهُ وَ دَاعٍ مَنْ عَرَّفَ فِرَاقَهُ عَلَيْنَا وَ عَمَّنَا وَ أَوْحَشَنَا انْصِرَافَهُ عَنَّا وَ لَزِمْنَا لَهُ الدِّمَامَ الْمُحْفُوظَ

ای خداوند، اینک با او وداع می کنیم، همانند وداع با عزیزی که فراقش بر ما گران است و رفتنش ما را غمگین و گرفتار وحشت تنهایی کند، عزیزی که او را بر ما پیمانی است که باید نگهداریم

وَ الْحُرْمَةُ الْمَرْعِيَّةُ وَ الْحَقُّ الْمَقْضِيُّ فَنَحْنُ قَائِلُونَ السَّلَامَ عَلَيْكَ يَا شَهْرَ اللَّهِ الْأَكْبَرَ وَ يَا عِيدَ أَوْلِيَائِهِ

و حرمتی که باید رعایت کنیم و حقی که باید ادا نماییم. پس، اکنون می گوئیم: بدرود ای بزرگترین ماه خداوند و ای عید اولیای خدا.

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَكْرَمَ مَصْحُوبٍ مِنَ الْأَوْقَاتِ وَ يَا خَيْرَ شَهْرٍ فِي الْأَيَّامِ وَ السَّاعَاتِ

بدرود ای گرامی ترین اوقاتی که ما را مصاحب و یار بودی، ای بهترین ماه در همه روزها و ساعتها.

السَّلَامُ عَلَيْكَ مِنْ شَهْرٍ قَرَبَتْ فِيهِ الْأَمَالَ وَ نُشِرَتْ فِيهِ الْأَعْمَالُ

بدرود ای ماه دست یافتن به آرزوها، ای ماه سرشار از اعمال شایسته بندگان خداوند.

السَّلَامُ عَلَيْكَ مِنْ قَرِينٍ جَلَّ قَدْرُهُ مَوْجُوداً وَ أَفْجَعَ فَقْدُهُ مَفْقُوداً وَ مَرْجُو أَلَمِ فِرَاقِهِ

بدرود ای یار و قرینی که چون باشی، قدرت بس جلیل است و چون رخت بر بندی، فراقش رنج افزا شود. ای مایه امید ما که دوریت برای ما بس دردناک است.

السَّلَامُ عَلَيْكَ مِنْ أَلِيفٍ آتَسَ مُقْبِلاً فَسَرَّ وَ أَوْحَشَ مُنْقَضِياً فَمَضَ

بدرود ای همدم ما که چون بیایی، شادمانی و آرامش بر دل ما آری و چون بروی، رفتنت وحشت خیز است و تألم افزای.

السَّلَامُ عَلَيْكَ مِنْ مُجَاوِرٍ رَقَّتْ فِيهِ الْقُلُوبُ وَ قَلَّتْ فِيهِ الذُّنُوبُ

بدرود ای همسایه ای که تا با ما بودی، دل‌های ما را رقت بود و گناهان ما را نقصان.

السَّلَامُ عَلَيْكَ مِنْ نَاصِرٍ أَعَانَ عَلَى الشَّيْطَانِ وَصَاحِبِ سَهْلٍ سَبِيلِ الْإِحْسَانِ

بدرود ای یاریگر ما که در برابر شیطان یاریمان دادی و ای مصاحبی که راه‌های نیکی و فضیلت را پیش پای ما هموار ساختی.

السَّلَامُ عَلَيْكَ مَا أَكْثَرَ عِتْقَاءَ اللَّهِ فِيكَ وَ مَا أَسْعَدَ مَنْ رَعَى حُرْمَتَكَ بِكَ

بدرود که آزاد شدگان از عذاب خداوند، در تو چه بسیارند، و چه نیکبخت است آن که حرمت تو نگه داشت.

السَّلَامُ عَلَيْكَ مَا كَانَ أَمْحَاكَ لِلذُّنُوبِ وَ أَسْتَرَكَ لِأَنْوَاعِ الْعُيُوبِ

بدرود که چه بسا گناهان که از نامه عمل ما زدودی و چه بسا عیبها که پوشیده داشتی.

السَّلَامُ عَلَيْكَ مَا كَانَ أَطْوَلَكَ عَلَى الْمُجْرِمِينَ وَ أَهْيَبَكَ فِي صُدُورِ الْمُؤْمِنِينَ

بدرود که درنگ تو برای گنه‌کاران چه به درازا کشید و هیبت تو در دل مؤمنان چه بسیار بود.

السَّلَامُ عَلَيْكَ مِنْ شَهْرٍ لَا تُنَافِسُهُ الْأَيَّامُ السَّلَامُ عَلَيْكَ مِنْ شَهْرٍ هُوَ مِنْ كُلِّ أَمْرِ سَلَامٌ

بدرود ای ماهی که هیچ ماه دیگر را توان همسری با تو نیست. بدرود ای ماهی که تا تو بودی، امن و سلامت بود.

السَّلَامُ عَلَيْكَ غَيْرَ كَرِيهِ الْمَصَاحِبَةِ وَ لَا ذَمِيمِ الْمَلَابِسَةِ

بدرود ای آن که نه در مصاحبت تو کراهت بود و نه در معاشرتت ناپسندی.

السَّلَامُ عَلَيْكَ كَمَا وَفَدْتَ عَلَيْنَا بِالْبَرَكَاتِ وَ عَسَلْتَ عَلْنَا دَنَسَ الْخَطِيئَاتِ

بدرود که سرشار از برکات بر ما در آمدی و ما را از آلودگی‌های گناه شست و شو دادی.

السَّلَامُ عَلَيْكَ غَيْرَ مُودِعٍ بَرَمًا وَ لَا مَتْرُوكٍ صِيَامُهُ سَأْمًا

بدرود که به هنگام وداع از تو نه غباری به دل داریم و نه از روزه ات ملالتی در خاطر.

السَّلَامُ عَلَيْكَ مِنْ مَطْلُوبٍ قَبْلَ وَقْتِهِ وَ مَحْزُونٍ عَلَيْهِ قَبْلَ قُوْتِهِ

بدرود که هنوز فرا نرسیده از آمدنت شادمان بودیم و هنوز رخت بر نبسته از رفتنت اندوهناک.

السَّلَامُ عَلَيْكَ كَمْ مِنْ سُوءٍ صُرِفَ بِكَ عَلْنَا وَ كَمْ مِنْ خَيْرٍ أُفِيضَ بِكَ عَلَيْنَا

بدرود که چه بدیها که با آمدنت از ما دور شد و چه خیرات که ما را نصیب آمد.

السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلَى لَيْلَةِ الْقَدْرِ الَّتِي هِيَ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

بدرود تو را و آن شب قدر تو را که از هزار ماه بهتر است.

السَّلَامُ عَلَيْكَ مَا كَانَ أَحْرَصَنَا بِالْأَمْسِ عَلَيْكَ وَ أَشَدَّ شَوْقَنَا عَدَا إِلَيْكَ

بدرود که دیروز که در میان ما بودی آزمند ماندنت بودیم و فردا که از میان ما خواهی رفت آتش اشتیاق در دل ما شعله خواهد کشید.

اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلَى فَضْلِكَ الَّذِي حُرْمَنَاهُ وَ عَلَى مَا ضِىَّ مِنْ بَرَكَاتِكَ سَلِينَاهُ

بدرود تو را و آن فضل و کرم تو را که اینک از آن محروم مانده ایم. و بر آن برکات که پیش از این ما را داده بودی و اینک از کفش داده ایم.

اَللّٰهُمَّ اِنَّا اَهْلُ هَذَا الشَّهْرِ الَّذِي شَرَّفْتَنَا بِهِ وَ وَفَّقْتَنَا بِمَنِّكَ لَهُ حِيْنَ جَهَلِ الْاَشْفِيَاءِ وَفَتَهُ وَ حُرْمُوا لِشِقَابِهِمْ فَضْلَهُ

بار خدایا، ما آشنای این ماهیم، ماهی که ما را بدان شرف و منزلت دادی و به برکت نعمت و احسان خویش روزه داشتنت را توفیق دادی، در حالی که مردمان شقی قدرش را نشناختند و شور بختی خویش را از فضیلتش محروم ماندند.

اَنْتَ وَلِيٌّ مَا اَثَرْنَا بِهِ مِنْ مَعْرِفَتِهِ وَ هَدَيْتَنَا لَهُ مِنْ سُنَّتِهِ وَ قَدْ تَوَلَّيْنَا بِتَوْفِيْقِكَ صِيَامَهُ وَ قِيَامَهُ عَلَى تَقْصِيْرِ وَ اَدَّيْنَا فِيْهِ قَلِيْلًا مِنْ كَثِيْرٍ

ای خداوند، تو بودی که ما را برگزیدی و به شناخت این ماه توفیق عنایت کردی و به سنت آن راه نمودی. تو بودی که ما را توفیق روزه داشتن و نمازگزاردن ارزانی داشتی، هر چند ما قصور ورزیدیم و اندکی از بسیار به جای آوردیم.

اَللّٰهُمَّ فَلكَ الْحَمْدُ اِفْرَارًا بِالْاِسْءَاءَةِ وَ اعْتِرَافًا بِالْاِضَاعَةِ وَ لَكَ مِنْ قُلُوْبِنَا عَقْدُ النَّدَمِ وَ مِنْ اَلْسِنَتِنَا صِدْقُ الْاِعْتِدَارِ

بار خدایا، حمد تو راست در حالی که به بدکرداری خویش اقرار می کنیم و به تبهکاری خویش معترفیم. برای رضای توست اگر در اعماق دلمان پشیمان شده ایم و از سر صدق از تو پوزش می طلبیم.

فَاَجُرْنَا عَلَى مَا اَصَابَنَا فِيْهِ مِنَ التَّفْرِيطِ اَجْرًا نَسْتَدْرِكُ بِهِ الْفَضْلَ الْمَرْغُوْبَ فِيْهِ وَ نَعْتَاضُ بِهِ مِنْ اَنْوَاعِ الدُّخْرِ الْمَحْرُوْصِ عَلَيْهِ

پس در برابر قصوری که در این ماه در طاعت تو ورزیده ایم، ما را پاداشی ده که به یاری آن بر فضیلت مرغوب دست یابیم و آن اندوخته های گوناگون را که به آن مشتاق شده ایم بستانیم.

وَ اُوْجِبْ لَنَا عُذْرَكَ عَلَى مَا قَصَرْنَا فِيْهِ مِنْ حَقِّكَ وَ ابْلُغْ بِاَعْمَارِنَا مَا بَيْنَ اَيْدِيْنَا مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ الْمُقْبِلِ

عذر تقصیر ما را در ادای حق خود ببپذیر و عمر ما را تا رمضان دیگر دراز کن.

فَاِذَا بَلَّغْتَنَاهُ فَاَعِنَا عَلَى تَنَاوُلِ مَا اَنْتَ اَهْلُهُ مِنَ الْعِبَادَةِ وَ اَدِّنَا اِلَى الْقِيَامِ بِمَا يَسْتَحِقُّهُ مِنَ الطَّاعَةِ

و چون به رمضان دیگر رسیدیم، یاریمان ده تا آن سان که سزای خداوندی توست عبادتت کنیم و ما را به منزلتی رسان که سزاوار طاعت توست

وَ اَجْرِ لَنَا مِنْ صَالِحِ الْعَمَلِ مَا يَكُوْنُ دَرَكًا لِحَقِّكَ فِي الشَّهْرَيْنِ مِنْ شُهُورِ الدَّهْرِ

و به چنان اعمال شایسته ای برگمار که ادای حق تو را در این رمضان و رمضان دیگر، بایسته باشد.

اَللّٰهُمَّ وَ مَا اَلْمَمْنَا بِهِ فِي شَهْرِنَا هَذَا مِنْ لَمَمٍ اَوْ اِثْمٍ اَوْ وَاَقَعْنَا فِيْهِ مِنْ ذَنْبٍ

بار خدایا، در این ماه اگر قصد گناه کرده ایم، یا مرتکب آن شده ایم،

وَ اَكْتَسَبْنَا فِيْهِ مِنْ خَطِيْئَةٍ عَلَى تَعَمُّدٍ مِّنَّا اَوْ عَلَى نِسْيَانٍ ظَلَمْنَا فِيْهِ اَنْفُسَنَا اَوْ اَنْتَهَكْنَا بِهٖ حُرْمَةً مِنْ غَيْرِنَا

یا به عمد خطایی از ما سر زده، یا از سر فراموشی ستمی بر خود روا داشته ایم، یا پرده حرمت دیگری را دریده ایم،

فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَاسْتُرْنَا بِسِتْرِكَ وَاعْفُ عَنَّا بِعَفْوِكَ وَ لَا تَنْصِبْنَا فِيهِ لِأَعْيُنِ الشَّامِتِينَ

بار خدایا، بر محمد و خاندانش درود بفرست و گناه ما در پرده اغماص فرو پوش و ما را عفو کن و در برابر دیدگان شماتت کنندگان قرار مده

وَ لَا تَبْسُطْ عَلَيْنَا فِيهِ أَلْسُنَ الطَّاعِنِينَ وَ اسْتَعْمِلْنَا بِمَا يَكُونُ حِطَّةً وَ كَفَّارَةً لِمَا أَنْكَرْتَ مِنَّا فِيهِ بِرَأْفَتِكَ الَّتِي لَا تَنْقُذُ وَ فَضْلِكَ الَّذِي لَا يَنْقُصُ

و زبان طاعنان در حق ما دراز مگردان و ما را به رافت پایان نیافتنی و فضل و کرم نقصان ناپذیر خود به کاری برگمار که خطاهایی را که در این ماه مرتکب شده‌ایم و تو آن را نپسندیده‌ای، از میان ببرد یا فرو پوشد.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَ اجْبُرْ مُصِيبَتَنَا بِشَهْرِنَا وَ بَارِكْ لَنَا فِي يَوْمِ عِيدِنَا وَ فِطْرِنَا

بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندان او. ما از سپری شدن رمضان اندوهگینیم، تو ما را بر اندوه این فراق پاداش خیر ده و این روز عید و روز روزه گشادن را بر ما مبارک گردان.

وَ اجْعَلْهُ مِن خَيْرِ يَوْمٍ مَرَّ عَلَيْنَا أَجْلِبِهِ لِعَفْوٍ وَ أَمَحَاهُ لِلذَّنْبِ وَ اغْفِرْ لَنَا مَا خَفِيَ مِن دُنُوبِنَا وَ مَا عَلَنَ

چنان کن که روز عید از شمار بهترین روزهایی باشد که بر ما گذشته و عفو تو را به سوی ما آورده و گناه ما را زدوده است. بار خدایا، گناهان آشکار و نهان ما را ببامرز.

اللَّهُمَّ اسْلُخْنَا بِاسْتِخْلَاحِ هَذَا الشَّهْرِ مِنْ خَطَايَانَا وَ أَخْرِجْنَا بِخُرُوجِهِ مِنْ سَيِّئَاتِنَا

ای خداوند، با به پایان رسیدن این ماه ما را از لوث گناه پاک نمای و با رفتنش، از ورطه گناهان برهان

وَ اجْعَلْنَا مِنْ أَسْعَدِ أَهْلِهِ بِهِ وَ اجْزِلْهُمْ قِسْمًا فِيهِ وَ أَوْفِرْهُمْ حِطًّا مِنْهُ

و از نیکبخت‌ترین کسانی قرار ده که در آن به عبادت تو پرداخته اند و نصیبشان از همه بیشتر بوده و بیش از همه از آن بهره یافته اند.

اللَّهُمَّ وَ مَنْ رَعَى هَذَا الشَّهْرَ حَقَّ رِعَايَتِهِ وَ حَفِظَ حُرْمَتَهُ حَقَّ حِفْظِهَا وَ قَامَ بِخُدُودِهِ حَقَّ قِيَامِهَا وَ اتَّقَى دُنُوبَهُ حَقَّ تَقَاتِهَا

بار خدایا، اگر کسی از بندگان تو، حق این ماه آن چنان که شایسته اوست رعایت کرده و حرمتش نگه داشته و وظایف خود و احکام آن را به جای آورده و از گناهان پرهیز کرده

أَوْ تَقَرَّبَ إِلَيْكَ بِقُرْبَةٍ أَوْجَبَتْ رِضَاكَ لَهُ وَ عَطَفَتْ رَحْمَتَكَ عَلَيْهِ

و به تو تقرب جسته، آن سان که خشنودی تو نصیبش شده و رحمت تو بر او روی نهاده،

فَهَبْ لَنَا مِنْهُ مِنْ وَجْدِكَ وَ أَعْطِنَا أَضْعَافَهُ مِنْ فَضْلِكَ فَإِنَّ فَضْلَكَ لَا يَعْضُ

ای خداوند، همانند مزدی که او را می‌دهی، از خزانه بی نیازیت به ما نیز ارزانی دار و چند برابر آن از فضل خود عطا فرمای، که خزاین فضل تو را نقصان نیست،

وَ إِنَّ خَزَائِنَكَ لَا تَنْقُصُ بَلْ تَفِيضُ وَ إِنَّ مَعَادِنَ إِحْسَانِكَ لَا تَنْقُصُ وَ إِنَّ عَطَاءَكَ لِلْعَطَاءِ الْمُهْتَنًا

بلکه همواره در افزایش است، و معادن احسان تو دستخوش فنا نشود و بخشش تو چه بخششی گوار است.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَ اَكْتُبْ لَنَا مِثْلَ أَجْرِ مَنْ صَامَهُ أَوْ تَعَبَّدَ لَكَ فِيهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ